

Stand van zaken inkoop Sociaal domein

Bijlage 1 bij RM 1974653 n.a.v. besluit van college van burgemeester en wethouders Gooise Meren van 6 oktober

Inleiding

Dit jaar lopen de overeenkomsten af voor maatschappelijke ondersteuning, huishoudelijke hulp, jeugdhulp, jeugd GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg), jeugdbescherming en jeugdreclassering.. Daarom doorlopen we samen met de andere gemeenten in de Regio Gooi en Vechtstreek, gefaciliteerd door de Regio, in 2020 inkooptrajecten om ook vanaf 2021 deze voorzieningen te kunnen blijven garanderen voor onze inwoners waaronder jeugdigen.

Op 10 maart 2020 informeerden wij u over [de uitgangspunten](#) die we voor de inkoop hanteren in RM 1772360. In de raadsmededeling van 30 juni 2020, RM 1871919, informeerden wij u over de inzet van ons college bij de totstandkoming van de [toelatingsdocumenten](#) voor van de inkoop van genoemde voorzieningen. Hieronder informeren wij u over de huidige stand van zaken van deze inkoop.

Inschrijvingen aanbieders

Conform de planning hebben zorgaanbieders die bovengenoemde voorzieningen willen leveren, zich hiervoor ingeschreven. Op basis van de beoordeling van de inschrijvingen door de Regio Gooi en Vechtstreek is een beeld gevormd van de actuele uitkomsten van deze inkooptrajecten. We nemen hieronder per voorziening met u door hoe de continuïteit van zorg na 2021 is geborgd en of er specifieke ontwikkelingen zijn waarvan u op de hoogte moet zijn. Daarnaast werkt de Regio Gooi en Vechtstreek op dit moment aan een verdiepend beeld waaruit meer specifiek blijkt welke gevolgen de inkoop heeft op specifieke wijken/kernen in onze regio. Mochten hier bijzonderheden uit naar voren komen, dan wordt u hier nader over geïnformeerd.

Continuïteit van zorg: belangrijke partners willen voortzetting

Over het algemeen kunnen we stellen dat we rondom de Maatschappelijke Ondersteuning, Hulp bij het Huishouden, Jeugdhulpvoorzieningen en de Jeugdbescherming en Jeugdreclassering, continuïteit van zorg voor inwoners kunnen garanderen. Ons beeld is dat belangrijke zorgaanbieders met de gemeenten in Gooi en Vechtstreek verder willen en dat een aantal interessante nieuwkomers zich heeft ingeschreven.

Voorlopige toelating van aanbieders

Er gelden regels voor de toelating. Partijen zijn nu voorlopig toegelaten. Volgens de inkoopprocedure moet er na een voorlopige toelatingsbesluit een periode in acht worden genomen, zodat aanbieders tegen een eventuele afwijzing kunnen protesteren of derden bezwaar kunnen maken tegen een toelating. Een overzicht van alle aanbieders die per 1 januari 2021 contractpartner zijn, treft u vanaf 1 november [hier](#) aan.

Hulp bij het huishouden

Voor de hulp bij het huishouden heeft een groot aantal partijen zich geïnteresseerd getoond in de opdracht (20 aanbieders). Na de beoordeling zijn 16 aanbieders (voorlopig) toegelaten (het huidig aantal aanbieders is 20). De beoordeling van de inschrijvingen van 3 zorgaanbieders loopt nog omdat hier aanvullende informatie voor uitgevraagd is. Met de inschrijving van deze aanbieders kunnen we naar ons oordeel de continuïteit van zorg voor inwoners na 1 januari 2021 blijven garanderen.

Bijzonderheden

Er zijn op dit moment geen bijzonderheden te vermelden die voortkomen uit dit lopende inkooptraject.

Maatschappelijke ondersteuning

Ook voor de levering van maatschappelijke ondersteuning was veel belangstelling. 99 Aanbieders hebben zich voor de opdracht ingeschreven. Na een uitgebreide beoordeling van inschrijvingen, zijn 86 aanbieders (voorlopig) toegelaten (het huidige aantal aanbieders is 112). De beoordeling van de inschrijvingen van 8 zorgaanbieders loopt nog omdat hier aanvullende informatie voor uitgevraagd is. Met de inschrijving van deze aanbieders kunnen we naar ons oordeel de continuïteit van zorg voor inwoners na 1 januari 2021 blijven garanderen.

Bijzonderheden

Er zijn drie bijzonderheden die we hier met u delen. Met onderstaande oplossingsrichtingen verwachten wij dat deze ontwikkelingen geen negatieve gevolgen hebben voor de continuïteit van zorg voor inwoners. De zorg kan anders vorm krijgen, maar vervalft niet.

1. De inschrijving van aanbieders van dagbesteding richt zich vooral op de zwaardere vormen van dagbesteding waar met kleinere groepen en minder inwoners per begeleider gewerkt wordt. Aanbieders hebben zich dit jaar minder gericht op de lichte dagbesteding. Hierdoor loopt het aanbod voor lichte dagbesteding op regionaal niveau met zo'n 200 plaatsen terug (= 41% van het totale aanbod van lichte dagbesteding). Desondanks verwachten wij, gelet op onderstaande maatregelen, de continuïteit van zorg blijvend te garanderen.
 - o *Uitloopovereenkomst*: Alle aanbieders die nu lichte dagbesteding leveren en dit straks niet meer doen, krijgen een zogenaamde uitloopovereenkomst aangeboden. Dit betekent dat deze aanbieders nog een heel jaar de nodige ondersteuning mogen blijven leveren aan inwoners die zij nu ondersteunen. Hiermee wordt een geleidelijke overgang mogelijk gemaakt én hebben wij gelegenheid inwoners goede alternatieven te bieden. Inmiddels heeft één aanbieder de uitloopovereenkomst al geaccepteerd, waardoor 81 van de 200 plaatsen voorlopig beschikbaar blijven. De overige aanbieders laten de komende dagen weten of zij de uitloopovereenkomst accepteren.
 - o *Zorgplicht*: Aanbieders die de uitloopovereenkomst niet accepteren, spreken we aan op hun zorgplicht. Dit betekent dat we van hen verwachten dat zij inwoners op een zorgvuldige manier overdragen naar andere gecontracteerde aanbieders.
 - o *Tijdelijk een aangepaste indicatie*: Wanneer niet alle aanbieders de uitloopovereenkomst accepteren, beoordelen we of het passend is om inwoners tijdelijk een andere vorm van ondersteuning toe te kennen, zodat zij kunnen blijven rekenen op ondersteuning én wij tijd hebben om te werken aan structurele oplossingen (maatwerk).
 - o *Algemeen aanbod*: Lichte dagbesteding is bij uitstek een voorziening die als algemene voorziening – in bijvoorbeeld wijkcentra – vormgegeven kan worden. Hier werken veel gemeenten uit onze regio hard aan. Hoe meer algemeen aanbod er is voor lichte dagbesteding, hoe minder druk er ligt op de maatwerkvoorziening. Wanneer niet alle aanbieders de uitloopovereenkomst accepteren, beoordelen we of inwoners via bestaand algemeen aanbod passend geholpen kunnen worden óf dat we op korte termijn extra algemeen aanbod moeten toevoegen. Het toevoegen van extra algemeen aanbod vormt nog wel een opgave die om flinke inspanningen vraagt.
 - o *Bestaande en nieuwe aanbieders*: Met aanbieders die per 2021 begeleiding en dagbesteding leveren, verkennen wij of zij extra plaatsen voor lichte dagbesteding kunnen bieden. Eventueel breiden we de verkenning uit naar nieuwe aanbieders die niet mee hebben gedaan aan ons inkooptraject.

2. Doordat dagbesteding in groepen wordt vormgegeven is dit met name in kleine kernen in de Gooi en Vechtstreek – wegens het beperkte volume aldaar - een opgave. Hoe specialistischer het benodigde aanbod voor inwoners is, des te meer de schaalvraag gaat meewegen. Aan de beschikbaarheid van dagbesteding in de kleinere kernen zal komende periode specifiek aandacht worden besteed. Dit doen we vooral door met aanbieders specifieke afspraken te maken over het bieden van dagbesteding in deze kernen.
3. Voor de begeleiding en dagbesteding van (m.n. autistische) kinderen zijn eveneens minder inschrijvingen gekomen. Door de volgende maatregelen borgen we de continuïteit van zorg:
 - o *Uitloophovereenkomst:* Zorgaanbieders die zich niet hebben ingeschreven voor de volgende contractperiode, krijgen een zogenaamde uitloophovereenkomst aangeboden. Dit betekent dat deze aanbieders nog een heel jaar de nodige ondersteuning mogen blijven leveren aan inwoners die zij nu ondersteunen. Hiermee wordt een geleidelijke overgang mogelijk gemaakt én hebben wij gelegenheid om inwoners goede alternatieven te bieden.
 - o *Zorgplicht:* Aanbieders die de uitloophovereenkomst niet accepteren, spreken we aan op hun zorgplicht. Dit betekent dat we van hen verwachten dat zij inwoners op een zorgvuldige manier overdragen naar andere gecontracteerde aanbieders.
 - o *Bestaande en nieuwe aanbieders:* Met aanbieders die per 2021 begeleiding en dagbesteding, leveren verkennen wij of zij aanvullend aanbod hebben voor specifiek (autistische) kinderen. Eventueel breiden we de verkenning uit naar nieuwe aanbieders die niet mee hebben gedaan aan ons inkooptraject.

Jeugdhulpvoorzieningen

Ook ten aanzien van de Jeugdhulpvoorzieningen willen nagenoeg alle huidige partijen met de gemeenten verder. 93 Aanbieders hebben zich voor de opdracht ingeschreven. 70 Aanbieders zijn voorlopig toegelaten. Hier zit een aantal interessante nieuwkomers tussen. Voor 13 zorgorganisaties is de beoordeling nog niet afgerond omdat er aanvullende informatie of nadere verificatie nodig is. Het huidig aantal aanbieders is 115. Ook ten aanzien van de jeugdhulpvoorzieningen verwachten wij continuïteit van zorg te kunnen blijven borgen. Wel is er een aantal ontwikkelingen die we hieronder graag aan u toelichten.

Bijzonderheden

1. 1 grotere aanbieder (aanbieder van jeugdhulp, pleegzorg en verblijf) is een juridische procedure gestart voor het traject Jeugdhulp Voorzieningen en heeft zich niet ingeschreven. Deze procedure heeft betrekking op de hoogte van de tarieven en de gestelde voorwaarden. Dit betreuren wij zeer. Niet alleen omdat wij deze aanbieder altijd als een belangrijke en constructieve partner hebben ervaren, maar óók omdat wij in de aanloop naar dit kort geding meermaals handreikingen hebben gedaan om tegemoet te komen aan de zorgen die deze aanbieder heeft. In onze ogen is een groot deel van deze zorgen namelijk in onderling overleg op te lossen en is een gang naar de rechter niet nodig. Naar verwachting vindt de behandeling van de procedure door de rechtbank in de eerste week van november plaats. Deze juridische procedure heeft geen gevolgen voor het voortzetten van het inkooptraject en/of de planning die we voor de inkoop hanteren.
2. Een tweede aanbieder is eveneens een juridische procedure gestart die gericht is op een klein onderdeel van de jeugdhulpvoorzieningen. Deze aanbieder heeft zich wél ingeschreven, maar onder voorbehoud van aanpassing van de voorwaarden. Omdat een inschrijving onder voorwaarden niet mogelijk is, hebben we de inschrijving van deze partij terzijde moeten leggen. Bij deze aanbieder gaat de juridische procedure ook over de hoogte van de tarieven en de gestelde voorwaarden. Naar verwachting behandelt de rechtbank ook deze procedure op begin november.

3. Bovengenoemde partijen hebben een uitloopovereenkomst aangeboden gekregen en geaccepteerd. Dit betekent dat zij voor in ieder geval een jaar de zorg blijven continueren. Hierdoor behouden jeugdigen voor een jaar de zorg die ze gewend zijn én kunnen we in relatieve rust goede afspraken maken met andere aanbieders over het opvangen van aanbod dat wegvalt. Daarnaast kunnen bovengenoemde aanbieders er alsnog voor kiezen om zich na afronding van de rechtszaak in te schrijven.
4. Vier andere zorgaanbieders hebben zich onder protest ingeschreven voor jeugdhulp. Zij willen graag vanaf 2021 zorg blijven leveren, maar behouden zich het recht voor om zich aan te sluiten bij de juridische procedure die de eerstgenoemde aanbieder is gestart. Vooralsnog heeft geen van de vier organisaties zich daadwerkelijk bij de juridische procedure aangesloten.

De namen van de betreffende aanbieders communiceren we hierboven vooralsnog niet omdat nog niet duidelijk is welke aanbieders zich daadwerkelijk aansluiten bij de juridische procedure. Door de organisaties expliciet te noemen, zetten we het proces om in onderling overleg – en zónder juridische procedures - alsnog tot oplossingen te komen, mogelijk onnodig onder druk.

Gecertificeerde Instellingen

Alle huidige Gecertificeerde Instellingen hebben zich voor het leveren van jeugdbescherming en jeugdreclassering ingeschreven. Alle Gecertificeerde Instellingen die zich hebben ingeschreven, zijn voorlopig toegelaten. Ook ten aanzien van de jeugdbescherming en jeugdreclassering kunnen we hiermee de continuïteit na 2021 garanderen.

Bijzonderheden

Er zijn op dit moment geen bijzonderheden rondom de inkoop van de jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Financiële gevolgen

Wij zetten ons in om voor de maatschappelijke ondersteuning, hulp bij het huishouden, jeugdhulpvoorzieningen en de jeugdbescherming en jeugdreclassering per 1 januari 2021 kwalitatief en kwantitatief toereikende individuele maatwerkvoorzieningen te hebben ingekocht tegen een reëel tarief. Gelet op de aangespannen rechtszaak door een grote jeugdhulpaanbieder, die zich ook op de hoogte van de tarieven richt, zijn de financiële consequenties van de uitkomst van deze rechtszaak momenteel nog niet te bepalen. Het blijft uiteraard ons uitgangspunt binnen de financiële kaders van de meerjarenbegroting te blijven. Maar hier ligt wel een te benoemen risico.

Tenslotte

Op maandag 5 oktober verscheen het artikel: '[Belangrijke jeugdzorgorganisaties staan op omvallen, terwijl kleine aanbieders grote winst boeken](#)' in Trouw. Hierin wordt gesteld kleinere aanbieders die relatief lichte hulp bieden, grote winsten maken ten opzichte van aanbieders die cruciale diensten leveren, maar hier niet voldoende voor worden betaald door gemeenten. Conform hetgeen wij in onze raadsmededeling van 30 juni jl. met u communiceerden, hebben wij dit probleem in onze regio ondervangen door een objectief onderzoek te doen naar reële tarieven die passen bij de voorzieningen die we inkopen. Zo ook voor complexe en infrastructurele taken zoals het hebben van crisisdienst en een multidisciplinair overleg. In de Gooi en Vechtstreek hebben wij voor infrastructurele aanbieders een speciale infrastructurele toeslag beschikbaar gesteld, zodat zij reëel worden betaald voor de belangrijke taken die zij in onze regio uitvoeren. Ook deze toeslag is tot stand gekomen op basis van onafhankelijk onderzoek.

Vervolg

Eind dit jaar informeren wij u nader over de stand van zaken van de inkoop. We gaan hierbij in ieder geval in op bovengenoemde kort gedingprocedures, hoe we de begeleiding en lichte dagbesteding verder vormgeven én

wat hier de (eventuele financiële) gevolgen van zijn. Vanaf 1 november kunt u via [deze link](#) kennisnemen welke partijen definitief zijn toegelaten en dus vanaf 1 januari 2021 beschikbaar zijn om inwoners met hulpvragen bij te staan.